

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

کتیرا گیری

گروه شغلی

گیاهان دارویی و داروهای گیاهی

کد ملی آموزش شغل/شایستگی

۹	۶	۲	۲	۱	۱	۰	۵	۰	۵	۲	۰	۰	۱	۱
Isco-08				سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه		

تاریخ تدوین استاندارد : ۱۳۹۴/۱۲/۰۱

6111-105-011-1

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد استاندارد آموزش شغل : ۱-۱۱-۰۱۰۵-۱۱۱۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :

علی موسوی مدیرکل دفتر طرح و برنامه های درسی

علیرضا مهرابی مدیرکل استان همدان

رامک فرح آبادی معاون دفتر طرح و برنامه های درسی

ارژنگ بهادری معاون دفتر طرح و برنامه های درسی

سید محسن جلالی مسئول گروه کشاورزی

محمدنژاد گشتی کارشناس دامپروری

فرآیند اصلاح و بازنگری :

—

حوزه های حرفه ای ، تخصصی همکار و یا در قالب تفاهم نامه برای تدوین یا بازنگری استاندارد آموزش شغل :

— اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان همدان

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .

از صاحب نظران و متخصصان و خبرگان حرفه ای و مربیان خواهشمند است نظرات اصلاحی خود را به آدرس زیر ارسال نمایند .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

۹۷دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : daftar_tarh@irantvto.ir

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	حکمت اله حکمتی	لیسانس	منابع طبیعی	مربی کشاورزی	۹ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۲	علی رهایی	فوق لیسانس	زراعت	مربی کشاورزی	۱۲ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۳	حمید بیات	فوق دیپلم	رایانه	مسئول خدمات رایانه ای مرکز مرکز	۱۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۴	مسلم حسن آبادی	فوق لیسانس	عمران	مربی و خدمات نرم افزاری	۷ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

کتیرا گیر میتواند ماده اولیه و پرارزش کتیرا را از گون استخراج نموده ، در شرایط مناسب انبارداری، بسته بندی و سپس به بازار عرضه نماید.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

ASTRAGALUS GUMMIFER نام علمی گون

TRAGOS AKANTHA نام کتیرا به زبان یونانی

GUM صمغ استخراج یافته

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-مرتع داری و کشاورزی زراعی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

نام استاندارد آموزش شایستگی :
کتیراگیری
شرح استاندارد آموزش شایستگی :
کتیراگیری شایستگی است از حوزه گیاهان دارویی و داروهای گیاهی که دارای کارهایی از قبیل انتخاب منطقه مناسب، کار با ابزار کار، زمان تیغ زنی، برداشت و جمع آوری، نگهداری و انبارداری مناسب، بسته بندی و فروش می باشد .
ویژگی های کارآموز ورودی:
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره متوسطه اول (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت جسم و روان مهارت های پیش نیاز : -
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش: ۴۸ ساعت - زمان آموزش نظری: ۱۴ ساعت - زمان آموزش عملی: ۳۴ ساعت - زمان کارورزی: - ساعت - زمان پروژه: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵ % - عملی : ۶۵ % - اخلاق حرفه ای : ۱۰ %
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
فوق دیپلم کشاورزی (زراعت)

ردیف	عناوین شایستگی
۱	انتخاب منطقه مناسب
۲	کار با ابزار کار
۳	زمان تیغ زنی
۴	برداشت و جمع آوری
۵	نگهداری و انبارداری مناسب
۶	بسته بندی و فروش

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان شایستگی : انتخاب منطقه مناسب
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۶	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
لباس مخصوص پوتین، کلاه- پودر گچ جهت علامت گذاری- کار آموز - میز و صندلی کار آموز - میز و صندلی مربی - تخته وایت برد - ماژیک - رایانه	دانش :			
			۱.۵	نحوه شناسایی منطقه مستعد رویش
			.۵	نحوه شناسایی مناطقی با سهولت دسترسی
			۱	نحوه بررسی قرق‌های منطقه
	مهارت :			
		۳		بررسی منطقه مستعد رویش
		۲		هماهنگی با سازمان‌های مربوطه جهت قرق مناطق
		۱		استفاده از تجربیات افراد بومی جهت دستیابی منطقه ایده آل
	نگرش :			
	دقت در نقشه‌های منابع طبیعی احترام به قوانین و رعایت حریم منطقه مجوز داده شده			
ایمنی و بهداشت : استفاده از لباس مخصوص و پوتین				
توجهات زیست محیطی : -هماهنگی جهت اخذ مجوز				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان شایستگی : کار با ابزار کار
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۸	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
ابزار آلات مربوطه - لباس مخصوص - دستکش مخصوص - پوتین کلاه- کار آموز - میز و صندلی کار آموز - میز و صندلی مربی - تخته وایت برد تخته پاک کن- ماژیک - رایانه	دانش :			
			۱	آشنایی با ابزار کار
			۰،۵	روش صحیح کار با ابزار
			۰،۵	بیان موارد ایمنی
	مهارت :			
		۳		بررسی نوع کارایی ابزار از طریق راهنمای کارخانه
		۳		استفاده از ابزار کار
		۲		رعایت ایمنی در کار
	نگرش :			
				- دقت در استفاده از ابزار - به کارگیری ابزار استاندارد
			ایمنی و بهداشت :	
			- استفاده از دستکش، پوتین و لباس مخصوص	
			توجهات زیست محیطی :-	

- استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان شایستگی : تیغ زنی گیاه
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
لباس مخصوص -دسکش مخصوص پوتین-کلاه-کار آموز - میز و صندلی کار آموز - میز و صندلی مربی - ماژیک - تخته وایت برد - رایانه				دانش :
			۱	مطالعه زمان حرکت شیره گیاه
			۱	نحوه تعیین زمان غذا سازی و استراحت گیاه
				مهارت :
		۲		بررسی سیستم تغذیه ای گون
		۱		بررسی حالت گیاه در طول شبانه روز
				نگرش :
	دقت در رفتار گیاه در طول شبانه روز یافتن عواملی که باعث ایجاد سکون یا کندی حرکت شیره گیاه می گردد.			
	ایمنی و بهداشت : - -دقت در استفاده از ابزار کار			
	توجهات زیست محیطی : -جلوگیری از صدمه به محیط زیست			

- استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان شایستگی : برداشت و جمع آوری
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۷	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کیسه جمع آوری صمغ-لباس مخصوص -دستکش مخصوص - زانو بند- پوتین-کلاه-کار آموز - میز و صندلی کار آموز - میز و صندلی مربی - ماژیک - تخته وایت برد - رایانه				دانش :
			۲	آشنایی با وضعیت زمان خروج کامل صمغ
			۱	مطالعه آفت‌های منطقه و حشرات مزاحم
				مهارت :
		۴		پیش بینی زمان خروج کامل شیره با توجه به نوع و محل شکاف
		۳		بررسی آفت‌های منطقه و حشرات مزاحم
				نگرش :
				بررسی دقیق مقدار شیره گیاه با توجه به رطوبت منطقه
				ایمنی و بهداشت :
				استفاده از دستکش، لباس مخصوص و ماسک
			توجهات زیست محیطی :	
			- احترام به حریم مناطق قرق	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان شایستگی : نگهداری و انبار داری مناسب
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
صمغ استخراج شده - انبار یا سرد خانه - دستگاه تهویه - محلول های ضد آفت - لباس مخصوص - دستکش مخصوص پوتین - کلاه - کار آموز - میز و صندلی کار آموز - میز و صندلی مربی - ماژیک - تخته وایت برد - رایان				دانش :
			۱	روش نگهداری مواد غذایی، دارویی و ایجاد محیط مناسب
			۱	مطالعه درباره صمغ مورد نظر و حالت های آن بعد از استخراج
	مهارت :			
		۳.۵		بررسی مواد غذایی و شرایط نگهداری منسب
		۲.۵		دسترسی به شرایط مناسب جهت نگهداری مواد خشک و محافظت از عوامل مخرب
	نگرش :			
	-دقت در وضعیت نگهداری مواد غذایی در شرایط انبار -دقت در ایجاد یک مرکز دپو صمغ تا زمان رسیدن به بازار هدف			
	ایمنی و بهداشت :			
	-استفاده دستکش، ماسک و لباس کار			
توجهات زیست محیطی :				
-دفع بهداشتی زباله				

- استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان شایستگی : بسته بندی و فروش
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
لباس مخصوص -دسکش مخصوص پوتین-کلاه-کار آموز - میز و صندلی کار آموز - میز و صندلی مربی - ماژیک - تخته وایت برد - رایان	دانش :			
			۱	اطلاع کامل در مورد وضعیت صمغ تولیدی و بازار
			۱	توزین مناسب جهت بسته بندی
	مهارت :			
		۲.۵		بررسی فیزیکی وضعیت صمغ تولیدی و معرفی محصول
		۱.۵		وزن قابل قبول هر بسته جهت نوع مصرف
	نگرش :			
	دقت در میزان رطوبت ماده تولیدی جهت بسته بندی توجه به میزان وزن بسته با توجه به کاربرد متقاضی			
	ایمنی و بهداشت :			
	استفاده از دستکش، ماسک و لباس کار -سیستم تهویه مطبوع			
توجهات زیست محیطی :				
-دفع بهداشتی ضایعات بسته بندی				

- برگه استاندارد تجهیزات، مواد، ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد
۱	بیلچه	بیلچه جهت حفر گودال زیر بوته	۱۵ عدد
۲	چاقوی برش مخصوص	جهت برش مورب ساقه و شاخه	۱۵ عدد
۳	کیسه مخصوص جمع آوری	قابل نصب روی لباس	۱۵ عدد
۴	دستکش	چرمی با انعطاف خوب	۱۵ جفت
۵	پوتین مخصوص	سبک و ساق بلند	۱۵ جفت
۶	لباس کار	ترجیحا برزنتی	۱۵ دست
۷	ماسک	پارچه ای	۱۵ عدد
۸	دستکش	پارچه ای	۱۵ دست
۹	زانو بند	پارچه ای	۳۰ عدد

توجه :

- تجهیزات، مواد و ابزار برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم/مترجمین	محل نشر	ناشر
۱	کتاب آشنایی با گیاه گون	۱۳۹۲	جهاد دانشگاهی	-	انتشارات جهاد دانشگاهی	جهاد دانشگاهی
۲	مقاله گیاه گون	۱۳۹۲	دکتر ولی اله مظفریان	-	اینترنت	دکتر ولی اله مظفریان
۳	مقاله کتیرا	۱۳۹۴	دکتر فرشاد اکبر نژاد	-	وب سایت تبیان زنجان	انتشارات روحی صمدی